

[Axel Christensen.]

støttet, fordi det i mange tilfælde er den eneste udvej, de har for at opretholde deres omsætning og produktion. Den almindelige stramning af kreditten er i forvejen en hård belastning for de mindre industrier. Mange af dem er sådan stillet, at eksporten måske nok er en mindre del af deres omsætning, men man må erindre, at virksomhedens kredit måske netop bidrager til, at dens produktion bliver lønnende og også konkurrencedygtig. Det er derfor i mange tilfælde ikke alene et spørgsmål om at støtte den pågældende virksomhed med det formål at opnå en merfortjeneste ved en øget omsætning, men forholdet er undertiden det, at det er eksportomsætningen, der i det hele og store bidrager til, at virksomheden kan gå. Jeg kender i hvert fald flere virksomheder, som er stillet sådan. Jeg nærer ingen tvivl om, at det betaler sig for staten at yde denne garantiforpligtelse.

Det er rigtigt, som det er sagt bl. a. under forhandlingen i det andet høje ting, at de udenlandske firmaer nu kræver længere kredit end for et år eller to siden, og vil Danmark være med i spillet om omsætningen, nytter det ikke, at man i en tid, i hvilken bankerne holder igen på kreditten, vil forlange, at fabrikanterne og navnlig de mindre fabrikanter selv skal kunne klare disse forhold, det svarer deres egenkapital slet ikke til. Det er derfor overordentlig nyttigt, navnlig i en tid, da man ængstes for mindre beskæftigelse, at man med alle mulige midler sørger for at holde de markeder fast, som er oparbejdet gennem eksporten, og når man ser, hvilken mangel på forståelse enkelte lokale banker undertiden lægger for dagen med hensyn til at fremme de heromhandlede interesser, bliver det så meget mere indlysende, at opgaven må løses på den her foreslåede måde.

Jeg kan nu ikke undlade at komme med et lille hjertesuk med hensyn til bankernes fortjeneste på hele den finansiering, som der er tale om her. Det burde egentlig ikke tillades, at bankerne får ret megen avance, når staten faktisk har overtaget hele risikoen. Det er derfor med tilfredshed, jeg ser af de tidligere førte forhandlinger, at den højtærede handelsminister vil have opmærksomheden henvendt herpå.

Som allerede sagt kan jeg på mit partis vegne give fuld tilslutning til lovforslagets gennemførelse.

Ministeren for handel, industri og søfart (Rytter): Jeg vil gerne takke for den tilslutning, de forskellige ordføreres udtalelser er udtryk for.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Henry Hansen, at efter min erfaring er der ikke nogen sammenhæng mellem den kredit- og rentepolitik, der er ført, og de voksende krav med hensyn til udnyttelse af eksportkreditten. De voksende krav skyldes først og fremmest de stigende priser, den længere kredit, der er forlangt, og i det hele taget de mindre favorable vilkår, der kan opnås i øjeblikket for eksportørerne. Det virker meget stærkt ind på eksportkreditten, fordi omsætningshastigheden derved — om man kan bruge det udtryk — reduceres meget stærkt, og disse kreditter løber længere end hidtil. Det er uden sammenligning det, der har betydet mest med hensyn til den forøgelse af beløbet, der i øjeblikket er brug for.

Spørgsmålet om bankernes fortjenestemargin, hvor der er tale om eksportkreditter, har været drøftet i det af folketinget nedsatte udvalg. Som det ærede medlem sagde, har jeg i folketinget givet tilsagn om, at jeg ville følge denne udvikling. Bankerne har allerede for længere tid siden nedsat deres udlånsrente, når der var tale om udlån, der var garanteret af staten, men det må i denne forbindelse ikke glemmes, at der er ikke tale om, at staten garanterer for hele beløbet. Det er forskelligt, hvilke procenter der anvendes, men maksimalt kommer man ikke over 75 eller 85 pct., og normalt må bankerne jo yde kredit for hele beløbet. Derudover er der forskellige andre omstændigheder, der gør sig gældende. Derfor vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Henry Hansen og også til det ærede medlem hr. Axel Christensen, at man er i færd med at undersøge det spørgsmål. Jeg har udbedt mig en nærmere redegørelse fra formanden for Danske Bankers Fællesrepræsentation, og jeg går ud fra, at denne redegørelse til sin tid fuldtud vil retfærdiggøre den politik, bankerne har ført i den henseende.

Til det ærede medlem hr. V. Knudsen vil jeg gerne sige, at eksportørerne selv løber en væsentlig risiko gennem hjemtagelse af de beløb, der er givet kredit for. Som jeg sagde før, er det ikke således, at statens eksportkredit dækker hele beløbet. Eksportøren må for en del af beløbets ved-